

11.4.2024

Tietoturva- ja tietosuojaraportti vuodelta 2023

EU:n yleinen tietosuoja-asetus (2016/679), joka tuli voimaan 25.5.2018, asettaa tiettyjä velvollisuuksia rekisterinpitäjälle. Tässä raportissa käydään läpi tietosuojan ja tietoturvan kannalta keskeisimmät tapahtumat.

Arkisto ja asianhallinta

Sähköisen arkistoinnin hankinta on vielä tekemättä. Selvityksiä eri arkistoista on tehty, mutta kilpailutusta ja hankintaa ei ole vielä tehty.

Tiedonohjaussuunnitelman (TOS) sisältöä päivittää jatkuvasti vastaamaan käytänteitä. Lisäksi sähköinen arkisto tulee käyttämään TOSin ohjausta.

Tietosuoja

Tietohallinnon intran sivuilta löytyy tietoturvasta ja tietosuojasta omat osionsa. Lisäksi henkilöstöltä vaaditaan suorittamaan omatoiminen tietosuojakoulutus, joka on Tietosuojan ABC julkishallinnon henkilöstölle. Koulutuksen käytyä henkilö rekisteröi suorituksen koulutusrekisteriin. Näin pyritään täyttämään osaltaan tietosuoja-asetuksen vaatimus osoitettavuudesta. Tällä on tarkoitus pystyä osoittamaan se, että henkilöstöä on koulutettu. Tietosuojakoulutusta eivät ole kaikki vielä suorittaneet.

Henkilöstölle on kerrottu tietosuojaan ja tietoturvaan liittyvistä pelisäännöistä henkilöstön koulutuspäivissä sekä henkilöstöinfoissa. Lisäksi tilaisuuksissa on muistutettu tietosuojakoulutuksen tekemisestä ja testistä.

Tietosuojan osalta tietosuojavastaavalle tuli yksi ilmoitus tietojen epäasiallisesta säilyttämisestä tai käyttämisestä. Asia käsiteltiin johtoryhmässä ja annettiin opastusta opiskelijoiden tietojen säilyttämisestä.

Sähköpostin automaattinen salaaminen tapahtuu postijärjestelmän ylläpitäjän määrittämiin sääntöihin perustuen, jolloin viestin sisällöstä etsitään tiettyjä tuntomerkkejä ja niiden löydyttyä järjestelmä salaa viestin automaattisesti. Tällä hetkellä viesti salataan automaattisesti, kun se täyttää seuraavat ehdot:

- Vastaanottaja on kuntayhtymän ulkopuolinen henkilö eli osoitteen loppuosa ei ole @jedu.fi tai @student.jedu.fi
- Viesti sisältää sosiaaliturvatunnuksen tai -tunnuksia joko itse viestiin kirjoitettuna tai esim. Excel-, Word, tai pdf-liitetiedostossa

11.4.2024

Ulospäin lähetettävä sähköposti voidaan salata myös lisäämällä viestin aihe-
kentään teksti [saltaus].

Tietoturva

Kuntayhtymän tietoturvan parantaminen on jatkunut ja tietohallinnon henkilöstöä on koulutettu tietoturva asisoissa.

Vuoden aikana on otettu käyttöön palvelu, mikä kerää tietojärjestelmien ja laitteiden lokitukset. Tietoja analysoidaan sekä automaattisesti että manuaalisesti. Kriittiset tapahtumat on arvioitu ja tarvittaessa tehty toimenpiteitä esim. palomuurisääntöihin. Ongelmana on se, että yleensä ei-toivottavat tapahtumat tapahtuvat yöaikaan, jolloin ei ole olemassa henkilöä tekemään tarvittavia toimenpiteitä, mikäli verkkoon on päästy kirjautumaan. Tämän osalta pyritään parantamaan automaattisia toimenpiteitä, joilla estetään mahdolliset murtautumiset.

Kuntayhtymällä on käytössä pilvitallennustilan varmistus. Varmistusten avulla voidaan esimerkiksi palautua nopeammin mahdollisista kyberhyökkäyksistä.

Erilaisten kyberturvallisuuden liittyvien poikkeustilanteiden osalta on tehty prosessikuvauksia.

Syksyllä 2023 otettiin opiskelijoille käyttöön monivaiheinen tunnistautuminen.

Kuntayhtymä oli mukana DigiTyy – DIGIturvallinen Työkulttuuri ja Ympäristö – hankkeessa, joka on Kalajoen kaupungin sekä 18 muun hakijaorganisaation yhteishanke digitaalisen turvallisuuden prosessien ja hallintamallien kehittämiseksi. Hanke päättyi syksyllä 2023, mutta hankkeen tulosten hyödyntäminen jatkuu edelleen.

Poikkeamat

Vuoden aikana on ollut paljon erilaisia kirjautumis- ja kalasteluyrityksiä. Nämä saattaa liittyä maailmapoliittiseen tilanteeseen.

Tietohallinto on tiedottanut intran uutisissa aina tällaisista uhkista ja tiedossa ei ole näiden osalta mitään erityisiä ongelmia. Tietojenkalasteluyrityksiä vastaan suojaudutaan käyttämällä kaksivaiheista tunnistautumista kuntayhtymän verkkopalveluissa henkilöstön osalta sekä painottamalla perehdytysten yhteydessä turvallista tapaa tunnusten ja salasanojen kanssa toimimiseen.

Yhteenveto

Tietosuojan ABC-koulutus julkishallinnon henkilöstölle on veloitettava henkilöstölle pakolliseksi koulutukseksi.

11.4.2024

Luottamushenkilöille on tehtävä oma tietopaketti tietosuojasta ja tietoturvasta.

Viranhaltijan, työntekijän ja luottamushenkilön, jotka käsittelevät tai saavat henkilötietoja työtään tai päätöksentekoa varten, tulee huomioida henkilötietojen tietosuojavaatimukset.

On tehtävä lähitulevaisuudessa tietojärjestelmien osalta riskianalyysit sekä toipumissuunnitelmat hyökkäyksiltä.

Henkilöstöä on koulutettava ja meneillään olevista hyökkäys- tai kalastelukampanjoista tiedotettava akuutissa vaiheessa.

Arto Veikkola

Tietohallintopäällikkö